

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda mr. sc. Inge Vezmar Barlek predsjednice vijeća, dr. sc. Sanje Otočan, Mire Kovačić, Dijane Vidović i Senke Orlić Zaninović, članica vijeća, te više sudske savjetnice Tatjane Ilić zapisničarke, u povodu zahtjeva Z. J. iz V., kojeg zastupa opunomoćenik, V. V., odvjetnik u V., , radi ocjene zakonitosti općeg akta, na sjednici vijeća održanoj 25. svibnja 2020.

p r e s u d i o j e

Ukida se Odluka o proglašenju svojstva javnog dobra na čest. zem. 6220/1 k.o. Vis (Službeni glasnik Grada Visa, broj 9/18.).

Obrazloženje

Podnositelj je podnio zahtjev (podredno obavijest) za ocjenu zakonitosti Odluke o proglašenju svojstva javnog dobra na čest. zem. 6220/1 k.o. Vis (Službeni glasnik Grada Visa, broj 9/18., dalje: Odluka), Gradskog vijeća Grada Visa. Navodi da se radi o putu, 172 m², koji je u zk.ul. 4736 k.o. Vis upisan u njegovom vlasništvu te vlasništvu drugih osoba, a u katastarskom operatu upisan je podnositelj zahtjeva. Smatra da odredbe na temelju kojih je Odluka donesena ne daju osnovu za donošenje općeg akta, a navedena nekretnina ni stvarno ni formalno nikad nije bila javno dobro u općoj uporabi. Opisuje postupak eksproprijacije djela nekadašnje k.č.br. 6220/1 k.o. V. od koje je ostao dio koji nije oduzet i koji je predmet Odluke, put. Nekretnina na koju se Odluka odnosi nikad nije korištena kao put u smislu javnog dobra niti je Grad V. ikada na bilo koji način postupao u odnosu na nju, jer se radi o nekretnini u privatnom vlasništvu koju održavaju isključivo njezini sadašnji vlasnici. Na nekretnini se nalaze i vrata koja su postavili prednici. Predlaže Sudu da Odluku ukine i potražuje trošak sastava zahtjeva.

Donositelj akta u očitovanju ističe da je nekretnina označena kao čest. zem. 6220/1 upisana u zk. ul. 4736 k.o. V. na ime podnositelja zahtjeva i dr. za odgovarajući suvlasnički udio. Odlukom je nekretnina proglašena javnim dobrom u općoj uporabi, u naravi pristupni put. Kao pravni temelj za donošenje Odluke navodi članak 35. i 391. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine, broj 81/15. – pročišćeni tekst i 94/17. – ispravak, dalje: ZoVDSP), članak 23. stavak 2. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, broj 68/18. i 110/18., dalje: ZKG), Zakon o zemljišnim knjigama (Narodne novine, broj 91/96., 68/98., 137/99., 114/01., 100/04., 107/07., 152/08., 126/10., 55/13., 60/13. i 108/17.) i članak 34. Statuta Grada Visa (Službeni vjesnik Grada Visa, broj 1/13., 2/13. i 6/18.). Ističe da nekretnina u naravi predstavlja dio ulice S. S. K., a ujedno i pristupni put zgradi (kućni broj 13) te vatrogasnom domu DVD-a V. (kućni broj 15) položenim na čestici

zemlje 6220/7 k.o. V. Netočni su navodi da se put ne koristi u smislu javnog dobra iz razloga što ga koriste stanari zgrade kućni broj 13 te vatrogasci. Ulica je osvijetljena javnom rasvjetom te je u istoj položena komunalna infrastruktura (voda, kanalizacija). Također nisu točni navodi da je ulica zatvorena vratima, već se radi o ulici koja je oduvijek slobodna za prolaz automobila i pješaka što je vidljivo iz priložene službene podloge DGU, za koju navodi da ju dostavlja. Nekretnina u naravi predstavlja javnu površinu, a ZKG–om je određeno da komunalnu djelatnost predstavlja održavanje javnih površina. Navodi odredbe članka 61. stavak 1. i članka 62. stavak 1. ZKG–a. Ukazuje da su javne površine pod ingerencijom jedinice lokalne samouprave, jedinica lokalne samouprave je legitimirana za podnošenje prijedloga za uknjižbu kojem prilaže odluku predstavničkog tijela da se radi o javnom dobru u općoj uporabi. Na osnovi Odluke Grad Visa je kao predlagatelj ustao prijedlogom radi provođenja pojedinačnog ispravnog postupka, koji se vodi kod Općinskog suda u Splitu, Zemljišnoknjižni odjel, pod brojem: Z-5386/19. Predlaže Sudu da zahtjev kao neosnovan odbije.

Zahtjev je osnovan.

Odluka glasi:

Članak 1.

Ovom Odlukom proglašava se javnim dobrom u općoj uporabi nekretnina označena kao čest. zem. 6220/1, upisana u zk. ul. 4736 k.o. Visa, u naravi pristupni put.

Članak 2.

Temeljem ove Odluke Općinski sud u Splitu, Zemljišnoknjižni odjel izvršit će upis statusa javnog dobra na nekretnini iz prethodnog članka ove Odluke.

Odluka služi u svrhu uknjižbe čest. zem. 6220/1, upisana u zk. ul. 4736 k.o. Visa u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi vlasnika Grada Visa, Trg 30. svibnja 1992. god. br. 2. OIB: 76486299480.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku Grada Visa“.

Odluka je donesena na temelju odredbi članka 35. i 391. ZoVDSP-a i članka 34. Statuta Grada Visa.

Odredbom članka 35. ZoVDSP-a propisano je: (1) Republika Hrvatska i druge pravne osobe javnoga prava koje su nositelji prava vlasništva imaju kao vlasnici u pravnim odnosima jednak položaj kao i privatni vlasnici, ako zakonom nije što drugo određeno. (2) Stvarima u vlasništvu Republike Hrvatske raspolaže, upravlja i koristi se Vlada Republike Hrvatske ili od nje ovlašteno tijelo ako posebnim zakonom nije drukčije određeno. Ovlasti za raspolaganje, upravljanje i korištenje stvarima u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave određena propisom o ustrojstvu lokalne i područne (regionalne) samouprave, osim ako posebnim zakonom nije drukčije određeno. (3) Namjenu stvari u vlasništvu Republike Hrvatske određuje zakon ili državno tijelo koje je za to nadležno na temelju zakona. (4) Svatko ima pravo stvarima u vlasništvu Republike Hrvatske koje su namijenjene za uporabu svih (javna dobra u općoj uporabi) služiti se na način koji je radi ostvarenja te namjene odredilo tijelo ili ustanova kojoj su dane na upravljanje, odnosno tijelo nadležno za određivanje namjene, koje njima neposredno upravlja. Ako nije što posebno propisano zakonom, na javna dobra u općoj uporabi na odgovarajući se način primjenjuju pravila koja vrijede za opća dobra. (5) Stvari u vlasništvu Republike Hrvatske koje su namijenjene neposrednom izvršavanju prava i dužnosti Republike Hrvatske, njezinih tijela i ustanova (javna dobra u javnoj uporabi) rabe u skladu s tom namjenom ona tijela i ustanove kojima ih je dalo na upravljanje tijelo nadležno za

određivanje namjene, ako ih to tijelo nije zadržalo u svojoj neposrednoj uporabi. (6) Pravo vlasništva na stvarima u vlasništvu Republike Hrvatske koje nisu namijenjene za opću ni za javnu uporabu izvršava tijelo nadležno za određivanje namjene, ako to nije povjerilo kojem drugom tijelu, ustanovi ili osobi, a čisti prihod od tih stvari prihod je državnoga proračuna. (7) Tko god odlučuje o općim dobrima ili o stvarima u vlasništvu Republike Hrvatske, ili njima upravlja, dužan je postupati kao dobar domaćin i odgovara za to. (8) Na pravo vlasništva jedinica lokalne samouprave i jedinica lokalne samouprave i uprave na odgovarajući će se način primjenjivati pravila o vlasništvu Republike Hrvatske, ako nije što drugo određeno zakonom, niti proizlazi iz naravi tih osoba. Isto vrijedi i za pravo vlasništva ustanova, te s njima izjednačenih pravnih osoba.

Odredbom članka 391. ZoVDSP-a propisano je: (1) Nekretninu u vlasništvu jedinica lokalne samouprave tijela nadležna za njihovo raspolaganje mogu otuđiti ili njom na drugi način raspolagati samo ako na osnovi javnog natječaja i uz naknadu utvrđenu po tržišnoj cijeni, ako zakonom nije drugačije određeno. (2) Odredbe stavka 1. ovoga članka ne odnose se na slučajeve kad pravo vlasništva na nekretninama u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, stječu Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, te pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako je to u interesu i cilju općega gospodarskog i socijalnog napretka njezinih građana. (3) Zemljište u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave poglavarstva tih jedinica mogu prodati po utvrđenoj tržišnoj cijeni bez provedbe javnog natječaja: – osobi kojoj je dio tog zemljišta potreban za formiranje neizgrađene građevne čestice u skladu s lokacijskom dozvolom ili detaljnim planom uređenja, ako taj dio ne prelazi 20 % površine planirane građevne čestice i – osobi koja je na zemljištu u svom vlasništvu, bez građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta nadležnog tijela državne uprave, izgradila građevinu u skladu s detaljnim planom uređenja ili lokacijskom dozvolom, a nedostaje joj do 20% površine planirane građevne čestice, pod uvjetom da se obveže da će u roku od jedne godine od dana sklapanja kupoprodajnog ugovora ishoditi građevinsku dozvolu. (4) Tržišna cijena iz stavka 3. ovoga članka je vrijednost izražena u cijeni koja se za određenu nekretninu može postići na tržištu i koja ovisi o odnosu ponude i potražnje u vrijeme njezinog utvrđivanja na području jedinice lokalne samouprave. (5) Pravni poslovi sklopljeni protivno odredbama ovoga članka ništetni su.

Iz naprijed citiranih odredbi koje su osnova donošenja Odluke ne proizlazi ovlast predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave da nekretninu u privatnom vlasništvu proglasi javnim dobrom u općoj uporabi. Članak 34. Statuta Grada Visa propisuje nadležnost Gradskog vijeća, međutim ta odredba samostalno, bez mjerodavnog materijalnog prava, ne može biti osnova za donošenje općeg akta.

Odredba članka 23. stavka 2. ZKG-a na koju se donositelj Odluke poziva u odgovoru na zahtjev, nije odredba na temelju koje je Odluka donesena, a osim toga regulira održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila te također ne daje osnovu za proglašavanje nekretnine u privatnom vlasništvu javnim dobrom u općoj uporabi. Ni odredbe članka 61. stavak 1. i članka 62. stavak 1. ZKG-a koje se citiraju o očitovanju na navode zahtjeva nisu odredbe na temelju kojih je Odluka donesena pa Sud nije ocjenjivao zakonitost Odluke u odnosu na te odredbe. Zakon o zemljišnim knjigama, protivno navodima donositelja akta, nije Zakon na temelju kojega je Odluka donesena niti sadrži odredbe koje bi mogle biti osnova za donošenje Odluke kakva je u konkretnom slučaju donesena.

O ovom pravnom pitanju Sud je već iskazao svoje shvaćanje primjerice u presudi poslovni broj Usoz-26/19 od 30. listopada 2019. (Narodne novine, broj 121/19.).

Zahtjev za naknadu troškova podnositelja zahtjeva je neosnovan, jer se prema već zauzetom shvaćanju ovog Suda odredba članka 79. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj: 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. – odluka Ustavnog suda RH i 29/17., dalje: ZUS) koja regulira troškove upravnog spora ne odnosi na troškove stranke nastale u sporu o ocjeni zakonitosti općih akata.

Slijedom izloženog, Sud je na temelju odredbe članka 86. stavka 3. ZUS-a Odluku ukinuo, a na temelju odredbe članka 86. stavka 4. ZUS-a Odluka prestaje važiti danom objave ove presude u Narodnim novinama.

U Zagrebu 25. svibnja 2020.

Predsjednica vijeća
mr. sc. Inga Vezmar Barlek, v.r.